

Wybrane ciekawostki ze świata przyrody, zagadki, zabawy oraz quiz wiedzy przyrodniczej.

Sowa – niezwykła mądrała

Sowa jest wyjątkowym ptakiem. Fascynuje ludzi już od wieków. Prowadzi nocny tryb życia, co oznacza, że w dzień śpi, a po zachodzie słońca wylatuje na polowanie. Doskonale widzi w ciemności. Dzień sowa najchętniej spędza w swojej dziupli. Sowa może obracać swoją głowę nawet o 270 stopni, i to w każdą stronę, a więc niemalże dookoła. Kolejną ciekawą sprawą jest bezszelestny lot sowy. Często małe, zwinne myszki nie mają szans ucieczki, bo po prostu nie słyszą, kiedy ona nadlatuje. Ogromne, okrągłe oczy sowy, widzące więcej, niż jest w stanie dostrzec człowiek, sprawiły, że sowę uznaje się do dziś za symbol wiedzy. Skoro tak doskonale wszystko widzi, to musi też sporo wiedzieć, prawda? Naukowcy dowiedli, że sowy są naprawdę bardzo inteligentne i mają znakomitą pamięć. Potrafią zapamiętywać na zasadzie skojarzeń i wyciągać wnioski.

Nie wszystkie sowy potrzebują dobrego wzroku. Istnieją gatunki, które mają tak dobry słuch, że tylko dzięki niemu potrafią złapać zdobycz w całkowitych ciemnościach. Mało kto kojarzy sowy z wielką miłością i oddaniem, a prawda jest taka, że to ptaki, które łączą się w pary na całe życie. Dopiero, kiedy jedno z pary umrze, sowa zaczyna sobie szukać drugiego partnera, nigdy jednak nie przejdzie jej przez głowę myśl o zdradzie.

Należy pamiętać, że w Polsce sowy objęte są ścisłą ochroną.

Propozycja zabawy w domu

„Bystre oko”

Sowa - mądra głowa może dużo zobaczyć dzięki swoim wielkim oczom. Ale nie trzeba mieć ogromnych oczu, by być spostrzegawczym. Wystarczy odrobina skupienia. Rozejrzyj się dookoła. Co w pomieszczeniu, w którym się znajdujesz jest okrągłe? A co trójkątne? Potrafisz odszukać wszystkie przedmioty? Jeśli chcesz, możesz do takiej gry zaprosić pozostałych domowników. Wtedy wygrywa ta osoba, która odnajdzie najwięcej wyznaczonych przedmiotów w danym kształcie, kolorze czy wielkości.

„Sowa bajarka”

Usiądź wygodnie (wraz z domownikami) i rozpocznij opowiadanie bajki. Każdy kolejny zawodnik wymyśla jedno zdarzenie w tej bajce. Kolejna osoba powtarza wszystko, co usłyszała i dopowiada następne zdarzenie. Sprawdźcie, jak długą historię uda wam się zapamiętać bez pomyłki.

Wilki – urodzeni łowcy.

Wilki to zwierzęta stadne, które zamieszkują ciemne i gęste lasy. Tam czują się bezpiecznie i mogą polować na zwierzynę. Należą do drapieżników prowadzących nocny tryb życia. Długie, ostre zęby i doskonały węch czynią z wilka doskonałego łowcę. Przywódcą stada jest najbardziej doświadczony samiec (samiec Alfa), któremu inne wilki muszą się podporządkować. Młode rodzi tylko dominująca samica. Słuch wilka jest bardzo wyostrzony. Jednak ze wszystkich zmysłów najbardziej przydaje mu się węch, którym wyczuwa zapach zdobyczy z odległości 2 km. Kiedy zdobycz jest już zlokalizowana, stado zaczyna ją ścigać aż do momentu, kiedy ofiara zupełnie opadnie z sił. Wilk porusza się szybko i bezgłośnie, ponieważ biegnie na samych czubkach łap, czyli na palcach. Wilki biegną po swoich śladach, trop w trop, nie można więc ustalić liczebności stada i dlatego mówi się „wilczy trop”.

Dlaczego wilki wyją?

Wilki wyją z kilku powodów. Przede wszystkim manifestują w ten sposób swoją obecność oraz przynależność do danej grupy, tzw. watahy. Co ciekawe, kiedy tylko jeden osobnik zacznie wyć, po chwili dołączają do niego kolejne. Wilki wyją również po to, by odstraszyć nieproszonego gościa czy intruza oraz po zakończonym polowaniu.

Straszne opowieści o wilkach są przesadzone. Wilki atakują człowieka tylko wtedy, gdy są bardzo wygłodzone (czyli w zimie) lub gdy są chore na wściekliznę.

Wilcze powiedzenia :

- Nie wywołuj wilka z lasu.
Prośba o to, by ktoś nie przewidywał złych wydarzeń, które wcale nie muszą mieć miejsca.
- Mieć wilczy apetyt.
To być bardzo głodnym i mieć wielką ochotę na jedzenie.
- Wilk syty i owca cała.
Oznacza rozwiązanie problemu satysfakcjonujące wszystkie strony.

- Wilk w owczej skórze.
Określenie człowieka, który udaje dobrego, łagodnego i życzliwego, a naprawdę ma negatywny stosunek do ludzi i świata.
- Kto ma szczęście, temu wilk woły pasie.
Gdy los ci sprzyja, to wszystko się udaje.
- Ciągnie wilka do lasu
Ktoś bardzo garnie się do czegoś, najczęściej chodzi o coś negatywnego.

<https://youtu.be/lkPw9HLh9aE> Taniec wilka (Tańcobajki)

Quiz wiedzy przyrodniczej – wybierz poprawną odpowiedź:

1. Który z wymienionych ssaków ma czarna końcówkę ogona?
 - a) lis,
 - b) ryś,
 - c) popielnica.
2. Samica żółwia błotnego składa jaja:
 - a) do wody,
 - b) do wykopanych w piaszczystej glebie jamek,
 - c) do jamek wykopanych w dnie zbiornika wodnego.
3. Który ptak spaceruje, chodząc często po pniu drzewa głową w dół?
 - a) jemiołuszka,
 - b) wilga,
 - c) kowalik.
4. Które z wymienionych zwierząt tworzy rozbudowane nory mające po kilka wejść?
 - a) kuna domowa,
 - b) zajęc szarak,
 - c) niedźwiedź brunatny.
5. Które z wymienionych drzew traci igły na zimę?
 - a) świerk,
 - b) sosna,
 - c) modrzew.
6. Jaki ptak jest symbolem mądrości?
 - a) jaskółka,
 - b) sowa,
 - c) kukułka.
7. Jak nazywa się mieszkanie niedźwiedzia?
 - a) nora,

- b) gawra,
- c) żeremie.

Poprawne odpowiedzi: 1b, 2b, 3c, 4b, 5c, 6b, 7b

Zagadki przyrodnicze

*Małe zwierzątko, sił ma niewiele,
a kopie w ziemi długie tunele.*

*Ma krótkie nóżki i mały ryjek,
choć ma igły, nigdy nie szyje.*

*Skacze po lesie z wielkiej uciechy,
pewnie ma w dziupli smaczne orzechy.*

*Ma brązowe, śliczne oczy,
nóżki zgrabne, cienkie.
Czy widziałeś kiedyś w lesie
płochliwą ... ?*

*Chociaż ma pancerz, to nie wojuje,
choć ma cztery nogi – wolno spaceruje.*

*Przez całą zimę słodko sobie śpi.
Wiecie dlaczego?
Bo miód mu się śni.*

*Zwierz ten nosi z rogów wieniec,
bo waleczny jest szalenie.
Gdyby miał laurowe liście,
to zjadłby je oczywiście!*

Literatura:

M. Kępa, Jak żyją zwierzęta?

A. Jankowska, Czego można nauczyć się od zwierząt.